

Z żałobnej karty

Alina Dawidowiczowa (1918–2007)

Z grona matematyków odeszła dr Alina Dawidowiczowa, postać, która może się nam jawić niby mickiewiczowska „arka przymierza między dawnymi i młodszymi laty”.

Urodziła się ona 31 października 1918 roku w Krakowie. Jej matką była Olga Steinhausówna, siostra Hugona Steinhausa, ojcem zaś Leon Chwistek, wybitny matematyk, logik, filozof i malarz. Początkowo wychowywała się w Krakowie i tu uczyła się na prywatnych kompletach, a po przeniesieniu się rodziców w 1930 roku do Lwowa tam uczęszczała do gimnazjum, gdzie zdała maturę w 1937 roku. Po maturze podjęła studia matematyczne

na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Była tam studentką m.in. Stefana Banacha, Hugona Steinhausa, Eustachego Żylińskiego i Kazimierza Ajdukiewicza.

We Lwowie poznała swego przyszłego męża Stanisława Dawidowicza, z którym, tuż przed wyjazdem ze Lwowa, wzięła ślub, po czym oboje wyjechali do Borysławia, rodzinnego miasta męża. Tu w 1940 roku przyszła na świat ich córka Agnieszka. W Borysławiu Alina Dawidowiczowa została zatrudniona jako nauczycielka matematyki w szkole 10-klasowej. Następnie podjęła pracę urzędniczą maszynistki w niemieckiej firmie Karphaten Öl Aktiengesellschaft, gdzie pracowała do czerwca 1944 roku. W tym czasie do Borysławia weszły wojska sowieckie. Wówczas rozpoczęła pracę jako nauczycielka matematyki w Liceum Ogólnokształcącym w Borysławiu, w którym to liceum uczył się kiedyś jej mąż. Jednak już w kwietniu 1945 roku państwo Dawidowiczowie ewakuowali się z Borysławia do Krakowa. Tu Alina Dawidowiczowa od maja 1945 roku kontynuowała na Uniwersytecie Jagiellońskim przerwane przez wojnę studia matematyczne.

Po ukończeniu studiów rozpoczęła w październiku 1946 roku pracę jako nauczycielka matematyki w Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Wandy w Krakowie, a następnie w październiku 1948 roku została asystentką w jednej z Katedr Matematyki na Wydziałach Politechnicznych AGH, które w roku 1954 zostały przekształcone w Politechnikę Krakowską. Katedrą tą kierował wówczas profesor Mirosław Krzyżański. W czerwcu 1952 roku przeszła na stanowisko adiunkta, na którym pracowała do momentu przejścia na emeryturę w 1979 roku. W 1952 roku urodził się jej syn Antoni Leon. Po przejściu profesora M. Krzyżańskiego z Politechniki Krakowskiej na Uniwersytet Jagielloński Alina Dawidowiczowa utrzymywała z nim nadal kontakty naukowe. Zaowocowały one obroną w 1965 roku pracy doktorskiej pt. *O asymptotycznym zachowaniu się potencjałów cieplnych po krzywych nieograniczonych*. Jej promotorem był oczywiście prof. Krzyżański. Po przejściu na emeryturę nadal była zatrudniona w Instytucie Matematyki Politechniki Krakowskiej na pół etatu na stanowisku adiunkta, aż do 30 września 1991 roku.

W czasie pracy na Politechnice Krakowskiej dała się poznać jako prawy, rzetelny i niezwykle koleżeński nauczyciel akademicki. Mając głównie zajęcia na studiach wieczorowych i zaocznych w Krakowie i w Punktach Konsultacyjnych pozostawiła po sobie niezatarty ślad w pamięci wielu pokoleń absolwentów PK.

Za swoją pracę naukowo-dydaktyczną była kilkakrotnie nagradzana przez rektora PK oraz odznaczona Honorową Odznaką Politechniki Krakowskiej. Otrzymała też Krzyż Kawalerski OOP, Złoty Krzyż Zasługi, a także Tarczę Herbową Miasta Nowego Sącza.

Od 1966 roku była członkiem Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Była także długoletnią członkinią Komisji Historii Matematyki Zarządu

Głównego PTM. Szczególnie oddana była pracy w Komisji Historii Matematyki przy Oddziale Krakowskim PTM. Brała czynny udział w dorocznych Szkołach Historii Matematyki, wygłaszając barwne referaty o wielkich matematykach. Miała bowiem to szczęście, że w swoim życiu poznała całą plejadę luminarzy matematyki, literatury, poezji i sztuki, zwłaszcza ze środowiska lwowskiego i krakowskiego. Szczegóły tych znajomości zawarła w wydanej w 1989 roku przez Wydawnictwo Literackie książce pt. *Zeschnięte liście i kwiat...* Swoimi wspomnieniami dzieliła się także z pracownikami Instytutu Matematyki PK na seminariach i w czasie instytutowych konferencji naukowo-dydaktycznych.

Zmarła 22 listopada 2007 roku i spoczęła w grobowcu rodzinnym Majewskich i Chwistków na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Adam Winiarz (Kraków)

Spis publikacji Aliny Dawidowiczowej

Artykuły naukowe

- [1] A. D a w i d o w i c z, *Dowód jednoznaczności dla równania bryły drgającej*. Czasopismo Techniczne Nr 3, 1959.
- [2] A. D a w i d o w i c z, *Zastosowanie twierdzenia Fite'a do pewnego typu równań różniczkowych cząstkowych*. Czasopismo Techniczne Nr 4, 1965.
- [3] A. D a w i d o w i c z, *Une remarque sur les solutions radiales d'une equation aux dérivées partielles d'ordre supérieure*. Prace Matematyczne, XII. 1, Warszawa 1968.
- [4] A. D a w i d o w i c z, *Sur l'allure asymptotique de potentiels de chaleur de l'arc*. Prace Matematyczne, XII. 1, Warszawa 1968.

Tłumaczenia książek

- [1] D. Hilbert i S. Cohn-Vossen, *Geometria pogładowa*, PWN, Warszawa 1956.
- [2] *Mozaika matematyczna*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1987.

Wspomnienia autobiograficzne

A. D a w i d o w i c z o w a, *Zeschnięte liście i kwiat...* Wydawnictwo Literackie 1989.

Referaty

- [1] A. D a w i d o w i c z, *Wspomnienie o profesorze Krzyżańskim*. Sesja naukowa poświęcona pamięci prof. dra Mirosława Krzyżańskiego w 10 rocznicę Jego śmierci, 1-2 XII 1975 r. Instytut Matematyki PK. Wyd. PK, Kraków 1977.

- [2] A. D a w i d o w i c z, *Wspomnienie o Leonie Chwistku, Hugonie Steinhausie i Włodzimierzu Stożku*. Wiadomości Matematyczne XXIII. 2 1981.
- [3] A. D a w i d o w i c z, *Ostatni z referatów o historii matematyki XIX wieku*. Konferencja Naukowo-Dydaktyczna Instytutu Matematyki PK, Janowice 1987.
- [4] A. D a w i d o w i c z, *Zofia Kowalewska – pierwsza kobieta na uniwersyteckiej katedrze*. Konferencja Naukowo-Dydaktyczna Instytutu Matematyki PK, Wola Zręczycka 1988.
- [5] A. D a w i d o w i c z, *Pamiętki rodzinne*. XII Szkoła Historii Matematyki. Wydawnictwo Wydziału Matematyki Stosowanej AGH. Red. naukowa S. Domoradzki, Z. Pawlikowska-Brożek, D. Węglowska, Kraków 1999.
- [6] A. D a w i d o w i c z, *Wczesne prace Gaussa z astronomii*. Matematyka XVIII wieku. Materiały z XIII Ogólnopolskiej Szkoły Historii Matematyki, Kołobrzeg 17-21 maja 1999, pod red. S. Fudalego. Materiały Konferencji Nr 51, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2001.
- [7] A. D a w i d o w i c z o w a, *Carl Friedrich Gauss w oczach Feliksa Kleina*. Matematyka czasów Gaussa. XIV Ogólnopolska Szkoła Historii Matematyki, Zielona Góra 8-13 maja 2000. Red. naukowa W. Odyniec, W. Więśław. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. T. Kotarbińskiego, Zielona Góra 2001.
- [8] A. D a w i d o w i c z o w a, *Wspomnienie o Profesorze Stanisławie Gołąbie (1902–1980)*. Algorytmy w dziejach matematyki. Materiały XVI Szkoły Historii Matematyki, Turawa 14-18 maja 2002, pod red. K. Hałkowskiej, P. Urbańca. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Opolskiego, Matematyka 31, Opole 2003.
- [9] A. D a w i d o w i c z o w a, *Profesor Mirosław Krzyżański – w czterdziestą rocznicę śmierci*. Wokół Bernoullich. XIX Ogólnopolska Szkoła Historii Matematyki, Zamość 6-10 czerwca 2005. Praca zbiorowa pod red. W. Więśława. Politechnika Lubelska, Lublin 2006.